

بن

بچو! مہاری ریاست جموں و کشمیر بنّاں نال بھری وی ہے۔ مہاراگوجر، بکر وال قبیلہ بچوں مچاں ڈیراں گوبسیر و جنگلاں (بن)، جاڑاں، بنّاں تے ڈھوکاں ماں ہے۔ مہارا لوکاں کی زندگی تے اُن کا مال چوکھر کو گھاہ پتر بھی انھاں ہی پہاڑی علاقہ بچوں حاصل ہوئے۔ مہارا ماحولیات کو سارو نظام جنگلاں تے بنّاں کی وجہ تیں ہی چل رہیو ہے۔ جنگل مہاری زندگی ماں نہ صرف روٹی پانی واسطے مددگار ہیں بلکن آکسیجن خاص کر صاف ہوا واسطے جنگل (بن) مہاری مدد کریں۔

بن قدرت کو اک تحفو ہیں۔ جھیڑا بدلتا موسماں واسطے ماحول تیار کریں تے اس زمین پر زندگی کی موجودگی کو باعث ہیں۔ جنگل توں ہم ناں نہ صرف لکڑی بلکن گھاہ پتر، جنگلی جڑی بوٹیں تے دوجی چیز حاصل ہویں۔ جھیڑی بے مہاری

زندگی ناٹورن واسطے مدد دیں۔

جموں و کشمیر ماں جنگلات قریباً قریباً ہر ضلع تے پہاڑی علاقوں ماں جھیرا مشہور بوٹا بنّاں ماں لہمیں اُنھاں ماں دیار، چیر، سروں، بیڑ، تیگ، بری، بانس، بن کھوڑ تے کنیں دوجا بوٹا بھی شامل ہیں۔ جنگلی جڑی بوٹیاں ماں گٹھ، ریوند، چورو، گوگل، پتریس تے دوجی جڑی بوٹیں شامل ہیں۔ جن نا انساناں تے مال چوکھرا کا علاج واسطے برتیو جائے۔

بنّاں ماں جنگلی جانور بھی اُس کی خوبصورتی نا چارچن لانیوں۔ جموں و کشمیر کا جنگلاں ماں ہرن، باراں سنگو، سہیں، چترو، رچھ، گدڑ، نیل گاں، مور، بن کوکڑ پایا جائیں۔ ان گے علاوہ جنگلاں (بنّاں) ماں بکھ بکھ طراں کا گھاہ تے دوجا جنگلی میوے دار بوٹا پایا جائیں جس طرح جے گچھ، جمون، بن کھوڑ تے دوجا۔

جنگلاں (بنّاں) توں ہم لکڑی، غذا، ہوا، جڑیں بوٹیں تے مال چوکھراں واسطے چارولہے۔ بن مھارا گوجر بکروالاں واسطے دوجو گھر ہیں۔ ڈھوکاں، بہکاں تے سبززاراں ماں زندگی گزارن آلا مھارا قبیلہ جنگلاں (بنّاں) پر ہی دارمدار رکھیں۔ جنگلاں (بنّاں) کا اچّا شنگراں پرمانیاں کا جمع ہون کی وجہ ناں دریاواں ماں ساروسال پانی بکتورہ۔

ہم ناجنگلاں ناتے اس کے اندر کا سرمایہ نا بچان واسطے اگے آنو پے گو
تاں جے آن آلی نسلان نا اس توں اگاں بھی فائدو لبھو رہ۔ ہور نوں بوٹا
لان نان نوا جنگل (بن) بھی تیار کرن گی سخت لوڑ ہے۔ تاں جے نوں
ذریعہ لوڑیا جاسکیں۔

(ڈاکٹر جاوید راہی)

1۔ لفظ تے اُن کا مطلب

بسیرو	:	ٹھکانو، رہن کی جا
ڈیرا	:	کُنبو
ماحولیات	:	مہار اکول کال کو ماحول
باعث	:	وجہ، ذریعہ
ٹورن	:	چلان
چارچن لانا	:	سُنہیپ بدھانو
سبزہ زار	:	نیلاتلا

2۔ سوالات:

- (۱) گوجراں کا ڈیراں کو بسیر و زیادہ تر کت ہوے؟
- (۲) جنگلاں (بناں) توں ہم نا کے کے لبھے؟
- (۳) بناں کا گجھ اک ناں دسو؟
- (۴) جنگلی جانوراں بچوں کوئی چار کوناں لکھو؟
- (۵) جنگلی جڑی بوٹیاں کاناں گنواؤ؟
- (۶) جنگل بچاناں کیوں ضروری ہیں؟

3۔ پڑھو تے سمجھو۔

جنگل، ڈھوک، بیک، پتریس، شنکر